

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.** občan Poľskej republiky, nar. X., trvalo bytom KO., zast. : *V4 Legal, s.r.o., IČO: 36 858 820, advokátskou spoločnosťou so sídlom Tvrdeho č. 783/4, 010 01 Žilina*, proti žalovanej : **Sociálna poisťovňa- ústredie** so sídlom Ul. 29. Augusta č. 8 a 10, 813 63 Bratislava 1, o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 1S 61/2014, o **určení miestnej príslušnosti** súdu, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci **je dôvodný.**

U r č u j e s a, že žalobu doručенú na Krajský súd v Trnave dňa 25. októbra 2013 proti rozhodnutiu žalovanej č. 7332-3/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013 prejedná a rozhodne o nej **Krajský súd v Trnave.**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Rozhodnutím žalovanej ako odvolacieho správneho orgánu vydaným pod č. 7332-3/2013-BA dňa 19. augusta 2013 bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového orgánu žalovanej zo dňa 12. septembra 2011, podľa ktorého žalobcovi nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 1. septembra 2010.

Proti tomuto rozhodnutiu žalovanej podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu žalobu na preskúmanie rozhodnutia žalovanej súdom, ktorá bola na Krajský súd v Trnave doručená hore uvedeného dňa.

2. Krajský súd v Trnave po právoplatnosti uznesenia z 10. marca 2014 č. k. 14S/ 126/2013 – 34 postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave s odkazom podľa § 246a ods. 2 v spojení s § 85 O.s.p., nakoľko osobe žalobcu ako cudziemu štátnemu príslušníkovi nie je možné určiť všeobecný súd a nakoľko žalovaný správny orgán má sídlo v Bratislave, ktoré je v obvode Krajského súdu v Bratislave.

3. Krajský súd v Bratislave s postúpením veci nesúhlasil a predložil prípisom z 30. mája 2014 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 105 ods. 3 O.s.p. s poukazom na námietky žalobcu a s odôvodnením, že v danom prípade chýbajú podmienky miestnej príslušnosti a preto je v právomoci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky postupom podľa § 11 ods. 3 O.s.p. určiť, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

II.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej na účely uznesenia len „**Najvyšší súd**“) ako súd oprávnený rozhodovať v spore o miestnu príslušnosť (§ 11 ods. 3 v spojení s § 105 ods. 3 a § 246c ods. 1 O.s.p.) po preskúmaní veci po posúdení prípisu predloženého Krajským súdom v Bratislave podľa jeho obsahu na svojom neverejnom zasadnutí dospel k názoru, že ide o určenie miestnej príslušnosti v správnom súdnictve za situácie, kedy v dôsledku účasti zahraničného účastníka v súdnom konaní pred správnym súdom podmienky na určenie miestnej príslušnosti súdu v danej agende, t.j. najmä absencia bydliska, chýbajú.

Po oboznámení sa s obsahom spisu ako aj po zadovážení iných údajov Najvyšší súd jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z) dospel k názoru, že sú splnené podmienky na prejednanie a rozhodnutie v predmetnej veci za účelom na určenie miestne príslušného súdu. Na uvedenom základe dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci je dôvodný.

5. Oba dva krajské súdy sa zhodli na tom, že v posudzovanom prípade ide o vec, ktorá patrí do prieskumnej právomoci súdov v zmysle Druhej hlavy Piatej časti O.s.p. a preto pri riešení otázky miestnej príslušnosti súdov je potrebné postupovať iba podľa ust. § 246a ods. 2 O.s.p., tzn. je nutné určiť všeobecný súd žalobcu postupom uvedeným v ust. § 85 ods. 1 O.s.p.

6. Vzhľadom na svoju doteraz ustálenú rozhodovaciu činnosť Najvyšší súd konštatuje, že Krajský súd v Trnave si mylne upresnil výklad § 246c ods. 1 O.s.p., ktoré umožňuje

primeranú aplikovateľnosť zvyšných častí Občianskeho súdneho poriadku iba za podmienky, že ide o právne otázky, ktoré nie sú priamo upravené v Piatej časti.

Preto je nutné vzhľadom na jasnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 246a O.s.p. odmietnuť záver Krajského súdu v Trnave, že v situácii cudzieho štátneho príslušníka, ktorý nemá bydlisko na území Slovenskej republiky, je možné prikrčiť k aplikácii ustanovenia § 84 O.s.p.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 11 ods. 1, 3 O.s.p. sa konanie uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia. Ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.

7. Najvyšší súd už dlhodobo konštatuje (m.m. uznesenie Najvyššieho súdu z 20. januára 2014 sp.zn. 1 Nds/2/2014), že pri určovaní miestnej príslušnosti správneho súdu konajúceho v prvom stupni je nutné vychádzať z ustanovení § 244, § 246 ods. 1, § 246a ods. 1 a § 85 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 244 ods. 1, 2, 3, 6 O.s.p. preskúmajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu"). Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť. Primerane podľa ustanovení tejto časti konajú a rozhodujú sudy aj vtedy, ak to ustanoví osobitný predpis alebo ak preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 246 ods. 1 O.s.p. sú na preskúvanie rozhodnutí a postupov vecne príslušné krajské sudy, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 246a ods. 1 O.s.p. je miestne príslušným súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

Podľa § 85 ods. 1 v spojení s § 246c O.s.p. je všeobecným súdom občana súd, v obvode ktorého má občan bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v obvode ktorého sa zdržuje.

8. Z vyššie uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že pri rozhodovaní o žalobách podľa Druhej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je miestne príslušným na prejednanie veci a jej rozhodnutie, ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, krajský súd, v obvode ktorého je všeobecný súd navrhovateľa (okrem ústredných orgánov štátnej správy).

9. V súvislosti s uvedeným Najvyšší súd zdôrazňuje, že základným kritériom pre výber miestne príslušného súdu v Slovenskej republike je miesto, kde účastník pri podaní návrhu prejavil, resp. prejavuje svoju vôľu sa zdržiavať (viď § 85 ods. 1 O.s.p.), a to už trvale alebo prechodne. Základným návodom pre určenie tohto miesta je bydlisko, ktorého rozsah ako aj obsah už judikatúra Slovenských súdov v minulosti dostatočne vymedzila. V prípade pochybností je nutné vychádzať zo záveru ustanovenia § 85 ods. 1 O.s.p., t. j. z miesta, kde sa zdržiava.

10. Z výpisu zo živnostenského registra ako aj z podanej žaloby nepochybne vyplýva, že žalobca mal vykonávať pracovnú činnosť na území Slovenskej republiky na základe pracovnej zmluvy u zamestnávateľa s obchodným menom Adam Bocheňsky – PROJEKT PLUS, IČO 45 681 848, adresou miesta podnikania 906 05 Sobotište č. 17, okr. Senica.

Uvedené miesto na základe dostupných informácií je nutné vyhodnotiť v zmysle § 85 ods. 1 O.s.p. ako miesto rozhodné pre založenie miestnej príslušnosti správneho súdu.

11. Z uvedených dôvodov senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 11 ods. 3 O.s.p. jednomyselne určil, že na prejednanie a rozhodnutie v danej veci je príslušným Krajský súd v Trnave. Obdobný postup Najvyšší súd zvolil aj vo veci pod sp.zn. 10 Nds/3/2013, resp. 5 Nds/1/2007.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **nie je prípustný** opravný prostriedok.

V Bratislave 17. júna 2014

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ing. Dagmar Lojová